

[Bertel Dahlgaard.]

noget at spise, fordi det ikke kunne bestemmes sig for, om det skulle indtage sin næring fra højre eller fra venstre.

Noget anderledes er stillingen med hensyn til et par andre vigtige områder, militærpolitikken og toldpolitikken. Efter de tilkendegivelser, der her foreligger dels fra regeringen, dels fra det ærede medlem hr. Hans Rasmussen forleden, må jeg gå ud fra, at den høje regering på disse områder har anskuelser og interesser, der ligger meget nær de konservatives, og så vil regeringen jo have den fornødne konservative rygdækning. Men henover alle de store lovgivningsanliggender i den kommende samling rejser sig de spørgsmål, der ofte på uvelkommen måde anmelder sig selv, nemlig de økonomiske og finansielle problemer.

Ved finanslovens første behandling i efteråret karakteriserede jeg den finanspolitiske stilling sådan, at den hvilede på et maksimum af skatteudskrivning og et maksimum af forventning til en fortsat gunstig udvikling i det kommende år, og at der derfor ingen margin var på det finansielle område til at imødegå svære tider, samt at vi på det valutamæssige område kun havde som stødpude en valutabeholdning på ca. 400 mill. kr. Karakteristikken af den finansielle stilling kan jeg gentage i dag. Valutabeholdningen er nu sunket til nær ved en trediedel af det tal, jeg nævnte i efteråret. Der er vist ingen, der tør sige noget bestemt om årsagerne til dette svind i beholdningen. Er det kun eengangsfænomener, vi står overfor? Er det importører, der ikke længere venter prisfald og derfor køber stærkere ind? Er det den korte kredit ved importen af visse varer, der virker? Er det den lange kreditgivning på visse eksportvarer, er det den større indførsel af foderstoffer end ventet, er det sådanne eengangsfænomener, der virker, således at man kan vente, at det hele retter sig op igen? Jeg tør ikke sige det, men jeg tør sige, at det er farligt at være for optimistisk, thi tager man fejl, er den risiko, man har udsat sig for, altfor stor. Derfor

må man hellere være forsigtig i tide. Jeg ønsker slet ikke at sige, at situationen er lige så faretruende nu som i 1950, hvor vi kun havde få clearingtilgodehavender, og hvor vi havde udtømt næsten alle kreditmuligheder, men alligevel kan der anføres gode grunde for at være meget forsigtig.

Efter at nedgangen i valutabeholdningen har fundet sted, er købeevnen her i landet forøget med mellem 300 og 400 mill. kr. Endvidere har bytteforholdet i vor udenrigshandel i de sidste måneder forskudt sig i Danmarks disfavør. Dertil kommer endelig usikkerheden omkring den kommende høst. Det er i hvert tilfælde uforsigtigt at løbe an på en lige så rig høst som de sidste år. Årsagerne til den øgede købeevne må dels søges i erhvervslivet, dels i vedtagelser af lovforslag her i tinget. Der er en ting, folkettinget bør forstå: når der i en spændt økonomisk situation pumpes ny købekraft ud på eet område, så må folkettinget holde tilsvarende igen på andre områder. Det synes jeg ikke der er tilstrækkelig forståelse af. Det er, som om man ikke vil erkende den enkle og simple sandhed, at når der er næsten fuld beskæftigelse, så produktionen ikke på kort tid kan forøges væsentligt, og man samtidig forøger købeevnen, kan den forøgede købeevne kun få udløsning i et tryk på valutareserverne, og så bliver konsekvensen den rentestigningspolitik, som regeringen synes at have indledt i går. Vil man ikke høre med hensyn til begrænsning af udgiftsbudgettet, så må erhvervslivet føle gennem renteforhøjelse.

Jeg synes, der er noget planløst over det hele; man skønner isoleret over det enkelte tilfælde uden hensyn til sammenhængen. Jeg tillod mig forleden dag at sige, og jeg gentager det nu, at det er helt hen i det blå på et sådant tidspunkt at træffe beslutninger om frigivelse af Marshallhjælp på 115 mill. kr. væsentligt til uproduktive formål i stedet for at afvente det tidspunkt, hvor den pengepolitiske situation gør det berettiget og ønskeligt at give pengene ud til produktive formål. Jeg tror, det er nødvendigt